

Agendapunt 7.7

N.a.v.: schriftelijke vragen Niet-Europese afhankelijkheid van ICT-systemen

Motie: 'Nijmegen Digitaal Onafhankelijk' reloaded

De gemeenteraad van Nijmegen in openbare vergadering bijeen op 28 mei 2025,

Constaterende dat:

- De gemeente Nijmegen in grote mate afhankelijk is van **kritische applicaties**¹ van niet-Europese leveranciers.
- De invloed van de Amerikaanse overheid op Amerikaanse bedrijven en de data waarover zij beschikken reusachtig is, en de betrouwbaarheid van deze overheid zienderogen keldert.
- De eerste voorbeelden van dwang en drang via een Amerikaanse ICT-leverancier zich reeds hebben voorgedaan².
- Netwerkverbindingen tussen het Europese vasteland en de VS kwetsbaar zijn voor vijandige aanvallen.
- Verwerkersovereenkomsten met bedrijven in de VS juridisch onhoudbaar kunnen worden door politieke en juridische ontwikkelingen.
- Onderzoek naar alternatieven momenteel pas plaatsvindt als applicaties aan vervanging toe zijn.

Overwegende dat:

- Kritische applicaties van niet-Europese leveranciers risico's introduceren voor de continuïteit van onze bedrijfsvoering en de privacy van onze inwoners.
- De AIVD nationale veiligheidsrisico's signaleert bij het exclusief uitbesteden van ICT-infrastructuur aan het buitenland.³
- Inwoners afhankelijk zijn van keuzes die wij maken over waar gemeenten hun persoonsgegevens onderbrengen.
- Er elders in het land en in Europa ambities en initiatieven zijn waarmee de gemeente samen kan optrekken. Hierbij valt te denken aan programma's van het ministerie van BZK, de VNG, of de gemeente Amsterdam die recent vergelijkbare ambities heeft uitgesproken.
- Overstappen vanuit big tech clouds naar andere aanbieders doorgaans lastig is.

1 In deze motie spreken we over **kritische applicaties**. Dit zijn softwaretoepassingen waarvan ofwel...
A) ... de leverancier toegang heeft of zich kan verschaffen tot persoonsgegevens.
ofwel...

B) ... de gemeente afhankelijk is voor het dagelijkse functioneren.

2 Hoofdaanklager van ICC heeft geen toegang meer tot Microsoft-mail na sancties VS.
(<https://tweakers.net/nieuws/235034/hoofdaanklager-van-icc-heeft-geen-toegang-meer-tot-microsoft-mail-na-sancties-vs.html>)

3 Motie van het lid Van der Werf c.s. over alternatieven ontwikkelen voor de grote Amerikaanse techbedrijven voor de ICT-infrastructuur van de overheid.
(<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2025Z04726&did=2025D10902>)

- De VNG al in 2022 standaarden voor de gemeentelijke informatievoorziening heeft vastgesteld met de status 'Pas toe of leg uit'.
- Software van Europese leveranciers via deze leveranciers ook 'by proxy' afhankelijk kan zijn van niet-Europese leveranciers, of gevoelige gegevens hieraan kan blootstellen.

Verzoekt het college:

Omtrent leveranciers van nieuwe implementaties:

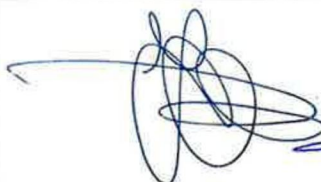
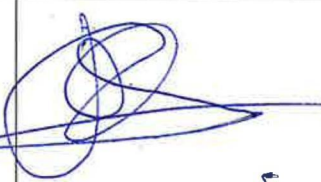
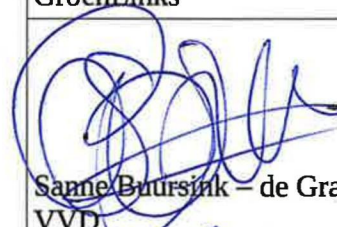
1. Aan de raad terug te koppelen hoe de gemeente Nijmegen bij de aanschaf van software of digitale dienstverlening zoveel mogelijk onafhankelijk kan worden van niet-Europese actoren, en in het bijzonder bij 'kritische applicaties' onafhankelijke Europese leveranciers zoveel mogelijk op één te zetten.
2. Bij nieuwe toepassingen een zware gewichtsfactor toe te kennen aan het gebruik van Open Standaarden, Open Source Software en het tegengaan van vendor lock-in's.

Omtrent een 'Rijkscloud':

3. Bij het Rijk duidelijk te maken dat Nijmegen interesse heeft in een zogenaamde Rijkscloud en bij een goede propositie bereid is op te treden als betrouwbare afnemer van een dergelijke dienst. Hierbij trekken we zoveel mogelijk samen op met andere gemeenten om schaalvoordelen en continuïteit te bevorderen.

Omtrent het versterken van de soevereiniteit van de gemeentelijke ICT:

4. Een getrapte behandeling met de gemeenteraad voor te bereiden, om de uitdagingen omtrent soevereiniteit van de gemeentelijke ICT organisatie te adresseren. Op basis daarvan kan de gemeenteraad een stip op de horizon zetten en een concrete route richting digitale onafhankelijkheid verder uitstippelen.

 Joep Bos-Coenraad GroenLinks	 Bart Salemans Partij voor de Dieren	 Charlotte Brand PvdA
 Sanne Buursink – de Graaf VVD	 Yurre Wieken SP	 Jasmijn De Vries-Kraaijeveld Lijst De Vries-Kraaijeveld
 Michelle van Doorn ODV	D66	Stadspartij Nijmegen
CDA		